

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Baconi Baronis de Verulamio, Vice-Comitis S.
Albani, Summi Angliæ Cancellarii, Opera omnia, Quæ
extant: Philosophica, Moralia, Politica, Historica ...**

Bacon, Francis

Francofvrti ad Moenvm, 1665

Lectoris. Isaacus Gruterus.

urn:nbn:de:bvb:12-bsb10497643-5

LECTORI S.
ISAACUS GRUTERUS.

Qua tibi damus, Amice Lector, ad Universalem & Naturalem Philosophiam spectantia, ex Manuscriptis Codicibus, quos accuratè recensuerat & variè emendat author, me emanens apographa sunt. Sola Bodle. epistola, qua ad examen vocat Cogitata & Visa, per me ex Anglico facta Latina est, atq; ex opere epistolarum Baconi, qua tali idiomate circumferuntur, huc translata ob materiam cognationem. Titulus, quem frontis libri præfert, & totum complectitur opusculi, in varias dissertationes secti, argumentum, ab ipso Verulamio est; quem singula exhibent paginae ex verum tractatarum serie distinctum, à me, ut minus confunderet quarentem Lectorem, indiculi distinctus. Quicquid sequitur ab eo loco, cuius inscriptio est in ipso contextu Judicia vera de interpretatione Naturæ usq; ad finem, donavi eo nomine Imperatoris Philo-phiæ, quod ex familiaribus Viri magni colloqui notassem, cum de istis chartis mecum ageret. Non aliter enim appellare solebat quicquid prioribus per titulos suos separatè conneckeretur; ne quis imperfectum statim suspiceretur, quod deservente Imperatoris non videtur trahere forma prolata tractationis. Omnia autem hæc inedita nisi quod ineditis paucissimis rara essent quarundam ex his meditationum vestigia; debes, Amice Lector, Nobilissimo Gail. Bosvvello, ad quem ex ipso Baconi legato pervenerant, cum aliis in politico & morali genere elaboratis, qua nunc ex dono & usque tenet me servantur non diu premenda. Bosvvello, inquam, viro nobilitate, prudentia insigni, varia eruditione, humanitate summa, & Oratori olim apud Batavos Anglo; cuius sancta mihi memoria est. Vale & conatibus nostris fave qui mox plura daturi sumus Baconiana latine versa, maximam partem inedita; & vix ad adornandum epistolarum, quas Vir Eminentissimus Hugo Grotius scripsit ad Beles, Germanos, Italos, Suecos, Danos, Gallis exceptis, quas Clarissimus Sarravius Senator Parisiensis edidit. Rogantur itaq; in quorum manus hæc inciderint, ut, si quid eius nota habent, aut sciunt unde haberi queat, ad typographum transmittant, & significent, ceteris jam collectis aggregandum.

FRANCISCI BACONI
DE VERULAMIO,
COGITATA ET VISA
De
INTERPRETATIONE NATURÆ,
Sive de
INVENTIONE
Rerum & Operum.

FRANCISCUS BACONUS sic cogitavit. Scientiam, in cuius possessione genus humanum adhuc versatur, ad certitudinem & magnitudinem operum non accedere. Medicos siquidem morbos conapures insanabiles pronuciare, & in reliquorum cura sapius errare & deficere: Alchymistas in spei suæ amplexibus senescere & immori: Magorum opera fluxa nec fructuosa; Mechanicas artes non multum lucis à Philosophia petere, sed experientia telas, lentas sane ac humiles, paulatim continuari. Cassum, authorem rerum proculdubio utilem; sed qui per longas ambages & circuitus, donaria sua in homines spargat. Itaq; visum est ei: Inventa hominum, quibus utimur, admodum imperfecta & immatura censeri. Nova vero hæc scientiarum statum, non nisi per seculorum spatia expectari: eaq; ipsa quæ hæcenus humana exhibuit industria, Philosophia hæc haud attribui.

Cogitavit & illud; in iis rerum humanarum angustis, id maxime & ad præsens deploratum, & in futurum ominosum esse; quod homines, contra bonum suum, cupiunt ignorantiam ignominia eximere, & sibi per inopiam istam satisfacere. Medicus enim præter cautelas Artis suæ (in quibus ad existimationem Artis tuendam haud parum præfidii est) hanc generalem veluti totius Artis cautellam advocat; quod Artis suæ infirmitatem in Naturæ calumniam vertit; & quod Ars non attingit, id ex Arte impossibile in Natura supponit. Neque certe damnari potest Ars, cum ipsa iudicet. Etiam Philosophia, ex qua Medicina ista (quam in manibus habemus) excisa est; habet & illa & in sinu nutrit, quædam Posita aut Placita, in quæ si seve-

rius inquiratur, hoc omnino persuaderi volent, nihil arduum aut in Natura imperiosum, ab Arte vel ope humana expectari debere. Ab hoc fonte illud: calorem Astris sive Solis, & calorem ignis toto genere differre: & illud, compositionem opus Hominis, at Miltionem opus solius Naturæ esse, & similia; quæ si diligentius notentur, omnino pertinent ad humanæ potestatis circumscriptionem malitiosam, & ad quæsitam & artificiosam desperationem, quæ non solum spei auguria, sed etiam experiendi aleas abiciat, & omnes industriae stimulos & nervos incidat: dum de hoc tantum solliciti sunt, ut Ars perfecta censeatur, & gloriæ vanissima & perditissima dant operam; scilicet, ut quicquid inventum non sit, id nec inveniri posse credatur. Alchymista vero ad Artis suæ sublevationem, errores proprios reos substituit, secum accusatorie reputando, se aut Artis & Authorum vocabula non satis intellexisse, unde ad Traditionum & oretenus eloquiorum suffros animum applicat, aut in practica scrupulis, proportionibus, & momentis aliquid titubatam esse: unde experimenta felicioribus (ut putat) auspiciis infinitum repetit. Ac interim cum inter experimentorum vertiginosas ambages, inventa quædam, aut ipsa facie nova, aut utilitate non contemnenda impingat; huiusmodi pignoribus animum pascit, eaque in majus ostentat & celebrat, reliqua spe sustentat. Magus, cum nonnulla supra Naturam (pro suo nimirum captu) profus effici videat; postquam vim semel Naturæ factam intelligit, imaginationi alas addit; remq; magis & minus recipere vix putat; quare maximarum rerum sibi adeptionem spondet, non videns esse subiecta certi